

שאלון למבחן: מועד ב' תשס"ח 6.6.2008

משך המבחן: 180 דקות

חומר עזר: מותר להיעזר בכל המקורות שלמדנו בכתה וכן בכל הרשימות והסיכומים שכל
נבחן הכין בשיעור או לקראת המבחן וכן בטקסט מתוך 'מעגלי זהות יהודית'.
במבחן שני חלקים – החלק השני נמצא בעמוד הבא!

חלק ראשון: (שישים נקודות)

השב על שתיים משלוש שאלות אלו, תוך התבססות הן על מה שלמדנו בכתה והן על
הביבליוגרפיה (כל תשובה, 30 נקודות) (כל תשובה לא יותר משלושים שורות – נא לתכנן
היטב לפני הכתיבה!)

1. בחומר הביבליוגרפיה, מוצגת ההבחנה הסוציולוגית בין "עברייך" לבין "סוטה".
 - a. הסבר/הסבירי בלשונך את ההבדל בין שני המונחים.
 - b. נא להציג (מתוך הטקסטים שלמדנו בכתה) שני רבנים המזהים מחלל שבת בפרהסיא כסוטה, ושנים המזהים אותו כעברייך.
2. סוחר יהודי מפעיל את החנות שלו בשבת כמו שהוא מפעיל אותה בחול. מה השיקולים שהופעלו על ידי חכמי ההלכה כדי לקבוע, אם אדם זה נחשב כמחלל שבת בפרהסיא?
3. א) אלו הן העמדות השונות המצויות בתלמוד, באשר למעמדו של מחלל שבת בפרהסיא?
ב) האם הרמב"ם פוסק כאחת מן העמדות התלמודיות הללו, או מחמיר יותר מכולן?
(בסס את קביעתך)

חלק שני – ראו בעמוד הבא!

חלק שני: (ארבעים נקודות) ביאור ציטטות קצרות

לפניך 10 ציטטות קצרות ממקורות שלמדנו בקורס. בחר 8 מהן ותן לכל אחת ביאור קצר (לא יותר מ-5 שורות) הכולל שלושה חלקים מובחנים:

(א) זיהוי החיבור והמחבר [נקודה אחת] (ב) הסבר תוכן הציטטה [שתי נקודות]
(ג) הסבר החשיבות/החידוש שבדברים המצוטטים [שתי נקודות] [סה"כ 5 נקודות לציטטה]

4. ואפילו לשדך מחלל שבת למחללת שבת אסור להציע ולשדכן.
5. מומר לעבודת כוכבים הוה מומר לכל התורה כולה, ותיובתא דרב ענן! תיובתא
6. וא"כ נוכל לומר שאף המחלל שבת בפרהסיא, נאמן בדבר זה, כי מירתת רתית טובא לעשות מעשה הרע הזה.
7. ואם לא שמע וא"א לכופו ע"י שרי המדינה הרי הוא מופרש ומובדל מעדת ישראל ואין לו דת כלל.
8. היראים קרואים בזמננו פרושים ומובדלים, והפושעים הם החולכים בדרך כל הארץ.
9. כיון שמתעטף בטלית שהוא אנוס ומדמין לקרבו נאחזים בדרכיו ומסוכן יותר.
10. ואין חולכים בדין זה אחר שמירת שבת ולא אחר חלולה.
11. אפילו האשה עצמה כותבת את גיטה; ישראל שנשתמד לע"ז או שהוא מחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כגוי לכל דבריו.
12. אבל, אם גם ביום א' עושה מלאכה – לא חשיב מומר.
13. והם אינם מרגישים בזה כדי שיוולד מזה שנאה, יען כי תהיו נוהגים כן כל ימות השנה.

בהצלחה !!